

Najvyšší súd

Slovenskej R.

7 Cdo 94/2011

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Ing. B. K.**, bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. A. S., advokátkou v B., proti odporcovi **Slovenskej republike**, zastúpenej **Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9 C 38/2004, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. októbra 2010 sp. zn. 3 Co 146/2010, takto

rozhodol:

Dovolanie **o d m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 19. apríla 2007 č. k. 9 C 38/2004 – 135 zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu súdov v označených konaniach podľa zákona č. 58/1969 Zb., a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Dospel k záveru, že neboli splnené zákonné predpoklady zodpovednosti odporcu za škodu uplatňovanú navrhovateľom. Navrhovateľ nepreukázal existenciu škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a nebol preukázaný ani nesprávny úradný postup štátu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie navrhovateľa rozsudkom z 21. októbra 2010 sp. zn. 3 Co 146/2010 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Uviedol, že prvostupňový súd náležite zistil skutkový stav veci a správny je aj jeho právny záver, podľa ktorého neboli splnené predpoklady zodpovednosti odporcu za škodu uplatňovanú navrhovateľom podľa zákona č. 58/1069 Zb. O trovách odvolacieho

konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie navrhovateľ. Navrhol ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietal odňatie mu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) postupom odvolacieho súdu tým, že ho nepredvolal na pojednávanie dňa 21. októbra 2010 a že v rozsudku (jeho záhlaví) uviedol ako jeho zástupkyňu JUDr. I. Á., napriek tomu, že ho v konaní nezastupovala. Ďalej namietal neúplnosť skutkových záverov, iné (nešpecifikované) vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) a nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Trval na tom, že nesprávnym úradným postupom súdov v označených konaniach mu vznikla škoda, za ktorú zodpovedá odporca podľa zákona č. 58/1069 Zb. V opakovaných podaniach (označených za doplnenie a opravy dovolania) upravoval jej výšku.

Odporca navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 O. s. p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej

stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4.

Dovolaním navrhovateľa nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil prípustnosť dovolania. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Navrhovateľ existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. nenamietal a procesné vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne skúmal, či postupom súdu nedošlo k odňatiu možnosti účastníkovi konania konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Pokiaľ dovolateľ namietal, že odvolací súd ho nepredvolal na pojednávanie dňa 21. októbra 2010 z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd rozhodol o odvolaní navrhovateľa podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku pritom oznámil v súlade s § 156 ods. 3 O. s. p. (čl. 245).

Zákon č. 384/2008 Z. z. , ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok , s účinnosťou od 15. októbra 2008 zmenil obsah predchádzajúceho znenia ustanovenia § 214 O. s. p. tým, že inak vymedzil prípady, kedy odvolací súd má povinnosť nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie a kedy môže o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 214 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom od 15. októbra 2008 na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem .

V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p. v znení účinnom od 15. októbra 2008).

Podľa § 372p ods. 1 O. s. p. na konanie začaté pred 15. októbrom 2008 sa použijú predpisy účinné od 15. októbra 2008 , ak nie je ďalej ustanovené inak.

V prejednávanvej veci navrhovateľ podal odvolanie 23. mája 2007 (čl. 137) a odvolacím súdom bolo rozhodnuté 21. októbra 2010 , teda už za účinnosti novely Občianskeho súdneho poriadku . Na danú vec v súvislosti s postupom odvolacieho súdu bolo potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 15. októbra 2008.

Keďže z obsahu spisu nevyplýva, že by boli dané dôvody pre nariadenie pojednávania podľa § 214 ods. 1 O. s. p. (krajský súd nepovažoval za potrebné dokazovanie dopĺňať ani zopakovať, súd prvého stupňa nerozhodol podľa § 115 a O. s. p. bez nariadenia pojednávania a nariadenie pojednávania nevyžadoval dôležitý verejný záujem), odvolací súd rozhodol o odvolaní navrhovateľa bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 O. s. p. Postupom odvolacieho súdu, plne rešpektujúcom platnú úpravu Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 15. októbra 2008, sa neodňala navrhovateľovi možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Ani tým, že odvolací súd nesprávne uviedol v záhlaví svojho rozsudku ako zástupkyňu navrhovateľa JUDr. I. Á., advokátku, napriek tomu, že jej ustanovenie za právnu zástupkyňu

bolo súdom (prvého stupňa) zrušené (čl. 158), nebola mu odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom (§ 237 písm. f/). Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania, bol navrhovateľovi doručený do vlastných rúk (čl. 248) a krajský súd uznesením z 9. mája 2011 (čl. 296) túto zrejmu nesprávnosť postupom podľa § 164 O. s. p. opravil.

Na námietku dovolateľa spochybňujúcu úplnosť skutkových záverov , či nedostatočné zistenie skutkového stavu možno uviesť, že podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovoláním sa nemožno domáhať revízie skutkových záverov súdmi nižšieho stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou , v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu prvého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy pretože – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť podľa zásady ústnosti a priamosti v konaní o dovolaní tieto dôkazy sám vykonávať, ako je zrejmé z obmedzeného rozsahu dokazovania v dovolacom konaní (§ 243a ods. 2 veta druhá O. s. p. – „dokazovanie však nevykonáva“).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mali by za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, ale nezakladali by prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne) použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. V preskúmvanej veci o takýto prípad nešlo. Rovnako prípustnosť dovolania sama osebe nezakladá ani tzv. iná

vada konania , ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (navrhovateľom ani nekonkretizovanej).

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že v danom prípade prípustnosť dovolania navrhovateľa nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p. , ani z ustanovenia § 237 O. s. p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. dovolanie ako také, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa vecnou správnosťou napadnutého rozsudku.

Úspešnému odporcovi dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy tohto konania nevznikli (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22.novembra 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta